Verohallinto
Harmaan talouden selvitysyksikkö
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

6.4.2022

Dnro 2022_027

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Asia

Harmaan talouden selvitysyksikön lausuma hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi lannoitelaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi HE 32/2022 vp

Lausuma

Harmaan talouden selvitysyksikkö (myöh. selvitysyksikkö) lausuu harmaan talouden torjunnan näkökulmasta ja pitää hallituksen esityksessä ehdotettua luotettavuussääntelyä, siihen liittyvää tiedonsaantioikeutta sekä valvontaviranomaisen mahdollisuutta käyttää selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä tiedonsaantioikeutensa toteuttamisessa kannatettavina.

Perustelut

Luotettavuussääntely ja tiedonsaanti

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että lannoitealalla toimivan talouden toimijan tulee olla luotettava. Ehdotuksen 12 §:n mukaan toimijaa ei pidettäisi luotettavana, jos
1) toimija on kuluvan tai kolmen arviota edeltäneen kalenterivuoden aikana toiminnassaan olennaisesti osoittanut ilmeistä piittaamattomuutta lannoitevalmisteiden turvallisuuden varmistamista tai lannoitevalmistesäännösten noudattamista kohtaan;
2) toimija on kuluvan tai kolmen arviota edeltäneen kalenterivuoden aikana olennaisesti laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- tai maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai
3) toimijalla on maksukykyyn nähden vähäistä suurempia velkoja perittävänä ulosotossa tai velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuusestetodistuksin.

Vastaavat vaatimukset on esityksessä ulotettu koskemaan oikeushenkilömuotoisen toimijan vastuuhenkilöitä ja omistajia, sekä tarvittaessa myös näiden omistamia tai hallinnoimia muita yrityksiä.

Esityksen 31 §:ssä valvontaviranomaiselle ehdotetaan säädettäväksi kattava tiedonsaantioikeus julkisten velvoitteiden hoitamista koskeviin tietoihin edellä todetun luotettavuussäännöksen valvonnan mahdollistamiseksi. Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevaan lakiin ehdotetaan lisäksi muutosta, joka mahdollistaisi velvoitteidenhoitoselvityksen käyttämisen edellä todetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.

Selvitysyksikkö toteaa, että esitetty säätelymalli vastaa aikaisemmin elintarvikelakiin ja rehulakiin otettuja säännöksiä. Selvitysyksikön näkemyksen mukaan nyt ehdotettujen säännösten avulla voitaisiin vähentää toimialan harmaan talouden määrää ja lisätä tasapuolista kilpailua. Velvoitteidenhoitoa koskevat tiedot voisivat lisäksi auttaa lannoitelakia valvovia viranomaisia valvonnan kohdentamisessa sellaisiin toimijoihin, jotka ovat laiminlyöneet muita lain määräyksiä.

Helsingissä 6.4.2022

Janne Marttinen
johtaja
Harmaan talouden selvitysyksikkö
Verohallinto

Marko Niemelä
apulaisjohtaja
Harmaan talouden selvitysyksikkö
Verohallinto